

4698. AAN D. HEINSIUS. (K. A.) Lat.

Ik heb te Leiden met verschillende menschen over uw verzoek gesproken.
7 Nov. 1647.

4699. GRAAF JOHAN MAURITS VAN NASSAU. (H. A.)

Scachez que vostre serviteur est devenu stadhalter de la duché de Clef, comté de Marck et Ravensberg ¹⁾; je souhaite seulement ²⁾ par ceste occasion d'avoir l'honneur de vous servir. . . . De Wesel, le 8me de Novemb. 1647.

4700. J. VAN WIJNBERGEN ³⁾. (H. A.)

Ik weet, dat aan den overleden Prins door den agent Cuylenburgh ⁴⁾ eene memorie is toegezonden, waarin ik beschuldigd word, „seeckeren richter in 't Bergs landt afgeeijscht te hebben 2000 rycksdaler, ter saecken van een exces, begaen by de huyslyuden van Byénborg tegens een soldaet myner compagnie”. Ik heb die memorie beantwoord en mijne onschuld en die van den soldaat bewezen. Wilt gij de stukken nog eens doorkijken? De zaak mocht nog eens weer ter sprake komen. Rynberck, den 11 9vemb. (Nov.) 1647.

4701. R. VAN HAERSOLTE ⁵⁾. (K. A.)

On est si superstitieux en ces quartiers, que personne ne croit pas chommer la feste de St. Martin, s'il ne mange de l'oyson gras. Ceste costume donc m'a faict prendre l'hardiesse de vous en envoyer aussy une demy douzaine, non pas pour vous attirer dans nostre superstition, mais plustost pour vous faire gouster d'un oyseau, lequel on tient icy en ceste saison pour le meilleur gibier du pays . . . . Zwolle, ce 13 de Novemb. 1647.

4702. AAN DE RHIJNGRAVIN ⁶⁾. (K. A.) Fr.

Gaarne wil ik al mijn best doen voor den heer Duijkens, doch ik heb maar ééne stem van de vier in de voogdij van dit kind. Gij moet den heer Brau zien te winnen. 17 Nov. 47.

---

1) Hij heeft van de Staten-Generaal verlof gekregen, om toch generaal der ruitery en gouverneur van Wesel te blijven.

2) Er staat: *seulement que*

3) No. 4700 a. Een brief van 20 Jan. 1648 (H. A.) handelt over dezelfde zaak.

4) Willem van Culemburch was agent van eenige Duitsche vorsten in den Haag, „doende de saecken van Overmaze”. (Meded. van Dr. L. Lasonder, Rijksarchivaris te 'sGravenhage.)

5) De voorletter is niet goed leesbaar; waarschijnlijk is de schrijver Rutger van Haersolte, drost van Lingen; zie I, blz. 376.

6) Kopie van andere hand.

Margaretha barones de Tourneuf was de echtgenoot van Frederik van Salm, Rhijngraaf.

4703. ANNA DE HERTHOGE ¹⁾. (K. A.)

Mijn man, Jhr. Philip de Grutere, is na eene ongesteldheid van drie weken gestorven. Briel, den 20 Novemb. 1647.

4704. C. BARLÆUS ²⁾. (L. B.)

Iam semestre est et ultra, ex quo piscibus omnibus fui mutior, alias ipsis ranis, et vernis et aestivis loquacior. Ita et silendi tempora nos manent et loquendi; nec silui ratione, sed morbo, nisi et hoc a ratione sit, non loqui et scribere, cum neutrum possis ³⁾. Certe *ἔχεμυθίαν* invito imperavit illa mali et adversae valetudinis species, qua bonas erectioris animi species pervertere solet. Scis quid velim, quid innuam; utor ambagibus et periphrasi, quia piget *πᾶσις* illud nominare, quod me iamdudum male habuit et lentum, pigrum, amicorum omnium immemorem, imo stipitem fecit et immobile saxum. Fui Niobe sine sensu, fui Morpheus, hoc est, somniorum et inanum imaginationum fabricator mirus; fui veteris Moriae et Euphrasiae tuae recens natae illustris pars; fui captus oculis, non ijs, quibus Lynceus valuit, sed quibus distinguimur ab ijs viventibus, quae alteram animalis speciem homini *ἀντιδιγρημένην* apud Aristotelem constituunt. Merui paginam in isto tuo libello ⁴⁾; ubi secundam meditaberis editionem, non repugno, si permiscear tot coeculentibus Achivis, aut alicubi rejciar exempli gratia inter notas et scholia. Jam videor mihi expergisci et ex longo veterno diducere palpebras. Endymionem egi, hoc solum discrimine, quod ille expergefactus post tot annorum dormitionem neminem suorum noverit; ego novisse mihi videor et te, Zulechemi, inter primos, qui in aula vivis, cum es alterius, in Vitaulio, cum es tuus; in aula cum negotiosus esse cogeris, in Vitaulio cum te negotijs subducis sponte, quod quantivis est; in aula, cum scribis iussus ad Principes, in Vitaulio, cum scribis iniussus ad amicos; in aula, cum calamus militat et aut ex hybernis ciet militem, ut olim, aut copiarum numerum accidit, ut iam; in Vitaulio cum Phoebo vacas et *silvestrem arguta Musam meditaris avena* ⁵⁾. Si vacabit ad me scribere, iam domi sum; fui in Utopiae regno, ubique et nullibi, vagus erro et depravatissimae dominae, quam Phantasiam vocant, in cuius vestibulo sedere luctus et curae, mancipium. Illa me peius habuit, quam Turca captivos Christianos. Isti Chimerae illigatus expediri cupio et expedior indies amicorum alloquijs, contubernio et non nimis serijs narrationibus. Confer symbolam, et scribe aliquid non tragicum, sed comicum. Dic te talem nec esse nec fuisse, qualis fui non ita pridem ego, nec meus, nec tuus, nec ullius, et felicitatem hanc tuam remedij mei partem putabo. Si illud votum ratum habeat Deus, ne unquam talis fias, aut fiam posthac ego.

*Jamiam recedent sensibus improbae
Nubes, et orbi reddar amoenior,
Et te iocari, summe vatium,
Et meminisse velim tuorum.*

Valé, vir maxime, et tuos saluta, etiam ubi occasio feret Nob. Dom. Vicofortium. Amstel, XXII Nov. CIOCCXLVII.

1) Anna de Hertoghe was eene dochter van Jan de Hertoghe van Osmael, heer van Valkenburg, en van Josina de Bye. In 1635 huwde zij Jhr. Willem van Bloys gheseijt Treslong, die in den Briel woonde, en na diens dood Jhr. Philips de Grutere van Dirckslan, luitenant-kolonel en commandant van het garnizoen dier stad. Hij stierf den 18den November.

2) Uitgegeven door Van Vloten, *Hooff's Brieven*, IV, blz 325.

3) Van Baerle was reeds in den zomer ziek geworden en leed weer erg aan melancholie.

4) Nl. *Eufrasia*.

5) Verg., *Ecl.*, 1, vs. 2.

4705. H. NOBEL ¹⁾. (A. B.)

Mijn zwager Johan Doedijns ²⁾, schepen van den Haag, heeft vier zoons op studie; wilt gij de aandacht van Z. H. op deze jongelieden vestigen? Rotterdam, 24 9vember (Nov.) 1647.

4706. AAN D. HEINSIUS. (K. A.) Lat.

De Prins heeft het erg druk met Indische zaken en met zijne reis naar Gelderland, maar toch kan ik u den hierbij gaanden brief zenden. De Leidenaars zullen zich daardoor wel laten overreden. 25 Nov. 47.

4707. AAN M. MERSENNE. (K. A.)

Ik bied u hierbij eenige composities ³⁾ aan en verzoek u, ze te onderwerpen aan het oordeel der Italiaansche componisten. Haya in Hollanda, adi 25 de Novembre 1647.

4708. J. VAN SPIJCK ⁴⁾. (A. B.)

Sedert uw zoon ⁵⁾ hier is gekomen, valt er niets van belang te berichten. „Overmits het gedurighe quaet ende ongestadighe weer valt hier weinigh tijdsverdriff voor S. Hooch.⁴, die meest tot op ofte over de middagh toe te bedde blijft liggen. Gisteren middagh gingh S. Hooch.⁴, in plaetse van aen de tafel te gaen, noch op de jacht, ende quam tegens den avont eerst heel kout thuijs, hebbende een' hase wel vier uren gejaecht gehadt, ende overmits den avont viel deselve niet gevanghen.” Z. H. gaat nog naar Cleve, maar het is nog niet zeker, wanneer hij naar Dieren vertrekt. Tot Zuijlestein, den 28^{en} Novemb. 1647.

4709. G. P. FOSCARINI ⁶⁾. (B. M.)

Uit uw aardigen brief zie ik, dat gij wel iets van mij wilt ontvangen; ik zend u dus hierbij weer eene kleinigheid. Parigi, li 29 Novembere 1647,

---

1) Zie I, blz. 409.

2) Zie blz. 109.

3) De *Pathodia sacra et profana occupati*, die eindelijk was uitgekomen.

4) Misschien de oude, vertrouwde bediende Joannes Spyck; zie III, blz. 1.

5) Zeker Constantijn, die zijn vader zal hebben vervangen.

6) Een enkele zin van den brief is uitgegeven door Dr. J. P. N. Land, *Tijdschrift der Vereen. voor Noord-Nederlands muziekgeschiedenis*, III, 1891, blz. 223. — Zie No. 4663.